

מ"ת 71259/05/19 - מדינת ישראל נגד יעקב שמואל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

מ"ת 71259-05-19 מדינת ישראל נ' שמואל(עציר)

לפני כבוד השופטת שלומית בן יצחק
המבקשת: מדינת ישראל
נגד

המשיב: יעקב שמואל (עציר)

החלטה

לפני בקשה להארכת מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים.

רקע ותמצית טענות הצדדים

1. כנגד המשיב הוגש ביום 30.5.2019 כתב אישום המייחס לו, במסגרתם של ארבעה אישומים, עבירות של סחיטה באיומים על-פי סעיף 428 (רישא) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן - "החוק"). כן יוחס לו אישום נוסף, שעניינו עבירת איזמים, על-פי סעיף 192 לחוק.

2. על פי עובדות האישום הראשון, לווה א.ח סך 2,000 ₪ מהמשיב, וזאת בריבית שבועית של עשרה אחוזים, מדי שבוע, עד להשבת הקרן. האישום מפרט שלוש שיחות בימים 7.1.2019-18.2.2019, במסגרתן דרש המשיב את השבת הכספים, בדרך של איומים ותוך שימוש בקללות גסות. אחת מהשיחות היתה למכרו של א.ח ולא ל-א.ח עצמו.

3. על פי עובדות האישום השני, לווה ע.מ סך 4,000 ₪ מהמשיב בתנאים דומים להלוואה מושא האישום הראשון. האישום מפרט שש שיחות בימים 11.2.2019-19.2.2019 במסגרתן דרש המשיב את השבת הכספים, בדרך של איומים ותוך שימוש בקללות גסות. עוד מציין כתב האישום, כי ביום 19.2.2019, שוחח המשיב עם ע.מ מספר פעמים ודרש, כי הסכום יועבר אליו תוך זמן קצוב. נטען, כי לאחר השיחה, הועבר סכום הכסף למשיב ביום האמור לעיל.

4. על פי עובדות האישום השלישי, לווה ד.ד סך 4,000 ₪ מהמשיב בתנאים דומים להלוואה מושא האישומים שלעיל. האישום מפרט חמש שיחות בימים 13.2.2019-20.2.2019 במסגרתן דרש המשיב את השבת הכספים, בדרך של איומים. כתב האישום אף מציין, כי לבסוף אמר המשיב ל-ד.ד כי יקח אותו לדרור אלפרון "שיביא לו כסף". נטען, כי ד.ד התקשר למשיב ונטען לפניו כי הוא אמור לקבל קצבת זקנה, ממנה ישתלם חובו למשיב, ולאחר מכן סוכם, כי אלפרון ישלם למשיב 1,400 ₪ כעת, וכי ד.ד ישיב לאלפרון תוך מספר ימים סכום גבוה יותר, 1,500 ₪.

5. על פי עובדות האישום הרביעי, לווה י.ש סך 5,000 ₪ מהמשיב בתנאים דומים להלוואה מושא האישומים שלעיל. נטען, כי לאחר ש-י.ש התקשה לעמוד בתשלומים, וביקש לדחותם, הגדיל המשיב את סכום הקרן ל-6,000 ₪ ובהתאמה - הוגדל סך ההחזר השבועי ל-600 ₪. בתמורה לדחיה נוספת שנתבקשה, דרש המשיב 100 ₪ נוספים כתב האישום מציין כי במסגרת השיחות שהתנהלו בין המשיב ל-י.ש, איים עליו המשיב במילים: "אל תיתן לי להתהפך עלייך"; "אל תיתן לי להגיע לפינה שאני לא רוצה להגיע איתך" ו-"אל תיתן לי לאבד את הכבוד", והכל בטון דיבור גבוה ומאיים.

6. עובדות האישום החמישי, מייחסות למשיב עבירת איומים, שהופנו ל-מ.מ, יחצ"ן מסיבות ומועדונים, ולאחיו, מ.מ, שלו הכרות עם המשיב. נטען, כי ביום 14.2.2019 פנה המשיב ל-ל.מ וביקש להסדיר כניסתו למועדון בתל-אביב. לאחר שכניסתו של המשיב למועדון נמנעה, שוחח המשיב עם האחים, שמסרו לו כי הדבר אינו בשליטתם והוא יטופל על ידי מנהל המועדון. עוד צוין, כי המשיב ערך שיחה עם ל.מ, במסגרתה ציין כי: "עוד שניה אני אומר לך יהיו פה דקירות אחושרמוטה... יש לך שתי דקות לצאת בחוץ לפני שאני דוקר פה את כולם". כתב האישום מציין, כי המשיב שוחח, פעמיים, אף עם מ.מ ומסר לו כי לו ולאחיו "בעיה בת זונה" אל מול המשיב וכי "על הבושות האלו מישהו ישלם ולא בכסף". עוד נטען, כי בשיחה האחרונה עם מ.מ מסר המשיב כי כל "ימ"ר ת"א" ו-"ימ"ר מרכז" ישמעו "שעל הטעות הזו מישהו ישלם".

7. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה אף בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים. מעצרו של המשיב הוארך עד החלטה אחרת ונקבע דיון המשך ליום 19.6.2019.

טענות ההגנה

8. במועד הדיון הנדחה, טען בא כוחו של המשיב, כי אין מחלוקת שהציטוטים המופיעים בכתב האישום הם מדויקים ואכן מיוחסים נכונה למשיב וליתר המעורבים. עם זאת טען בא כוחו של המשיב להעדרן של ראיות לכאורה בכל הנוגע לאישום הראשון ולאישום השלישי ולפגיעה במשקל ראיות כאמור בנוגע לאישום השני. באשר לשני האישומים האחרונים הסכים בא כוח המשיב לקיומן של ראיות לכאורה.

9. **אשר לאישומים הראשון והשלישי** נטען, כי מדובר בצדדים שהסכימו על החזר סכום הלוואה בדרך מסוימת. ככל שלא עמדו הלווים בסיכום המוקדם, פעל המשיב כדי לקבל לידי את הסכומים, כפי שהיה פועל אף בנק שהלווה כספים ללקוח וזה האחרון לא עמד בהסדרי התשלום. באשר לשיחה שהתנהלה עם א.ח ביום 18.2.2019 (סעיף 2 ג) (לאישום הראשון) ציין בא כוח המשיב כי לאחר שהמשיב אמר ל-א.ח כי יישב עליו מאסר עולם, ענה לו: "מאסר עולם על 2,000 ₪ ימטומטם". דברים אלה מצביעים, לשיטת ההגנה, על העדר יראה מהמשיב.

10. **אשר לאישום השני**, נטען כי הלווה לא שילם את הכסף, והדבר מצביע על כך שלא "נלחץ" מהמשיב. הלווה

באישום זה לווה כספים אף מאחרים והגדיר עצמו, ממילא, כאדם פחדן. עוד נטען כי מעצרו של המשיב היה במאי 2019, בעוד האירועים המיוחסים לו התרחשו לפני פרק זמן של מספר חודשים.

11. עוד הפנה הסניגור לאי הגשת תלונה מוסדרת מטעמם של הלווים, ולעובדה כי בחקירתם לא ציינו חששם מפני המשיב.

12. **בכל הנוגע לעילת המעצר** נטען, כי ייתכנו איומים בדרגת חומרה רבה יותר. לפיכך, ביקש בא כוח המשיב לקבוע תנאי שחרור, שעיקרם פיקוח הדוק מטעם אחותו ושניים מחבריו, וזאת אף טרם קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו. **החלופה** שהוצעה ממוקמת בפרדס כץ, בריחוק ממקום ביצוע העבירות, ועוד נמסר בהקשרה, כי האחות שמשה כמפקחת על המשיב בעבר במסגרת תיקים קודמים.

טענות המבקשת

13. בהתייחס **לשאלת הראיות לכאורה**, במסגרת הבקשה שהוגשה ובמהלך הדיון, נטען כי שיטת ההלוואה של המשיב נלמדת ממצרף הראיות ומעדויות המעורבים בתיק. עוד נטען, כי בעבירות סחיטה באיומים פעמים רבות המתלוננים אינם משתפים פעולה. אשר לשאלת תחושותיהם של הלווים, צוין, כי עבירת הסחיטה באיומים היא עבירת התנהגות, ואין התייחסות ביסודותיה לעמדת הנפגע. עוד צוין, כי תגובתו של א.ח, שפורטה לעיל, יכולה היתה לנבוע ממבוכה, ולא ניתן לעמוד על מניעה, נוכח העדר שיתוף הפעולה מטעמו של לווה זה.

14. באשר **למסוכנות**, נטען כי עבירות הסחיטה באיומים מקימות עילת מעצר הנוגעת למסוכנות, וצוין החשש המובנה לשיבוש מהלכי משפט בעבירות אלו. נוכח האמור לעיל, ובשילוב עברו הפלילי של המשיב נטען, כי **אין חלופה** שביכולתה להבטיח מטרות המעצר.

דין והכרעה

15. לאחר שעיינתי בחומר החקירה, ושקלתי טיעוניהם של הצדדים, אני סבורה כי קיימות ראיות לכאורה לכל המיוחס למשיב בכתב האישום, שעיוודן במשפט, עשוי, אף בסבירות שדרגתה גבוהה, להביא להרשעתו של המשיב מעבר לכל ספק סביר סביר (בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133, 146-147 (1996)).

16. העבירות המיוחסות למשיב מקימות עילת מסוכנות שעוצמתה רבה, וכן עילת מעצר הנוגעת לאפשרות שיבוש מהלכי משפט ולהדחת עדים. שקלתי אפשרות הפניית המשיב לשירות המבחן, לשם עריכת תסקיר בעניינו, ואולם, לאחר שקילה כאמור, אני סבורה כי יש בחלופה כלשהי - בנסיבותיו הנטועות של העניין, כמו גם של המשיב עצמו - להוות מענה הולם למטרות המעצר, למסוכנות הנשקפת מהמשיב ולחשש לשיבוש מהלכי המשפט ולהשפעה על העדים.

17. אדון בדברים כסדרם.

קיומן של ראיות לכאורה

18. עיינתי בחומר החקירה ואף האזנתי לשיחות שנקלטו בעמדת האזנת הסתר, לא רק לשיחות המוזכרות בכתב האישום. לא מצאתי כי ניתן לקבל הטענה בדבר קושי לקבוע קיומן של ראיות לכאורה או המצאותה של חולשה בנוגע אליהן.

19. הראיה המרכזית היא שיחות המשיב ויתר המעורבים שהוקלטו לאחר הצבת עמדת האזנת סתר על מכשיר המשיב.

האם הנאמר בשיחות הוא בגדר איומים שמטרתם להניע הלווים לשלם חובותיהם למשיב?

20. הלווים ציינו כי צברו חובות משמעותיים ופנו למשיב, לאחר שלא הצליחו לפעול להשבתם במערכות מוסדרות. ככלל, סוכם כי על הלווים להעביר למשיב סכומי כסף נקובים, בדרך כלל אחת לשבוע. תשלומי הריבית לא נזקפו על חשבון הקרן, ורק כאשר גויס מלוא סכום הקרן והועבר במלואו למשיב, פסקו התשלומים העיתיים.

א.ח מציין כי נטל הלוואה של 2,000 ₪ מהמשיב, ועד להשבתה במלואה שילם 200 ₪ כל חודש (יש לציין כי על פי כתב האישום ההחזר היה כל שבוע).

על פי גרסת ע.מ, עמד סכום הקרן על סך 4,000 ₪, והיה עליו לשלם סך 400 ₪ כל שבוע. סכום הריבית המצטבר עמד לבסוף לגרסתו על סך 6,000 ₪.

על פי דברי ד.ד - נטל הלוואה אחת, על סך 4,000 ₪, ובתוספת הריבית, 400 ₪ כל שבוע, שילם סך 8,000 ₪ במשך כחודשיים.

על פי י.ש, המצוי בהליך פשיטת רגל, נטל מהמשיב הלוואה על סך 5,000 ₪, החזיר תשלומים של 500 ₪ כל שבוע כריבית, אותם שילם במשך כשנה, עד לתשלום הקרן במזומן "במכה אחת", בכל זאת, כך מסר, נטל הלוואה נוספת, אותה טרם סיים לשלם.

21. מהאמור לעיל ניתן להסיק, כי מדובר בריבית מופקעת, שגובהה עלה משמעותית על סכום הקרן. הלווים הסכימו להסדר האמור לעיל, שאינו מיטיב עימם, בלשון המעטה, בשל העדר אפשרויות אחרות להשבת חובותיהם.

22. על רקע דברים אלה, יש לבחון השיחות שהוחלפו בין המשיב לבין הלווים. לא היתה מחלוקת כי הדוברים הם האנשים המוזכרים בכתב האישום. מלל השיחות, על פניו, מעלה, כי כאשר חל עיכוב בתשלומים, הגיב המשיב באיומים בשפה בוטה, וגידף נמרצות. כך, למשל, לגבי האישום הראשון, ציין המשיב לפני חברו של הלווה, כי ידרוך על פניו, וכי לא ייתן "לעשות ממני צחוק". בשיחה נוספת אמר המשיב ללווה כי "יזיין" אותו, וכי "ישב עליו מאסר עולם". באישום השלישי הטיח המשיב בלווה, כי: "אם אין את השש מאות האלה, היום תהיה לך בעיה", וכי (אמנם בתגובה לביטוי שנאמר מפי הלווה עצמו) "יבוא לאכול אותך". באשר לאישום השני, לגביו נטען כרסום בראיות, ציין המשיב לפני הלווה כי אם "לא יסגור" (הכוונה להעברת התשלום, ש.ב) "אלוהים איתך", כי הלווה "מותח את החוטים", כי אל לו ללווה לבקש ממנו ארכה נוספת, ועליו להגיע עכשיו "לפני שאני בא אליך... אם אני אנתק לך את השיחה הזו בפנים אני כבר לא ארצה כסף". לבסוף, לאחר עיכוב נוסף, הבהיר המשיב כי "העשרים דקות שלך אמורות לעבור עוד בדיוק שתי דקות..." ועוד מסר, כי אם לא יגיע שליח מטעם הלווה במסגרת זמן זו: "שיהיה גבר שלא יבוא תוך שתי דקות או שאתה תהיה גבר שלא יהיה פה תוך שתי דקות...", "מתחיל לברוח לי עליך הסוס".

23. הדוגמאות אינן ממצות, ומלוות כאמור לעיל, בקללות גסות ("מזדיין"; "יא הומו"; "חתיכת זין"; "בן שרמוטה" ועוד). טענת בא כוח המשיב היתה כי על אף הלשון הבוטה, השיח התנהל בטון שאינו מאיים ולא נועד להפחיד הלווים. על מנת לשכנע בטענה זו על המשיב לדלג מעל משוכה גבוהה, אפילו גבוהה מאוד. זאת לא עלה בידו לעשות.

24. ראשית, כאמור לעיל, מדובר בביטויים קשים, איומים בפגיעה גופנית ואף במוות (שהרי על מה נושא אדם מאסר עולם?). שנית, הרקע להשמעתם הוא אי השבת תשלומי החוב בזמן, עניין שמטבע הדברים לא הסב נחת למשיב. שלישית, וכעולה מדברי המשיב עצמו, קידמו "הצעקות" את קבלת הכסף במועד (ראו פסקה 2 ה' לאישום השני - "רצית לדחות.. שבוע, קצת צעקתי הבאת את הכסף אחרי שעה"). רביעית, עיכוב בתשלום הוביל לקנס (ראו: סוף פסקה 2 א' לאישום הראשון; פסקה 2 ג' לאישום השלישי; פסקה 2 ה' לאישום הרביעי). חמישית, המשיב ציין, בהקשר האישום השלישי, את דרור אלפרון, על כל המשתמע משם זה (ראו בהקשר זה: בש"פ 5953/10 אלפרון נ' מדינת ישראל (6.9.2019), פסקה ט (3)), על מנת לקדם קבלת תשלומי החוב.

25. האזנתי לשיחות. התנהלותו של המשיב לא היתה נינוחה ולגיטימית, ונועדה אך לקדם אינטרס לגיטימי בהשבת החוב. אין מדובר רק בתוכן הדברים, הקשה כלשעצמו, אלא באופן השמעתם. אף אם בחלק מהשיחות הרבות שניהל עם הלווים שמר המשיב על טון רגוע, עולה באופן ברור, כי כאשר הלווים לא עמדו בסיכום בנוגע לגובה התשלום או מועדו, צעק המשיב, לעיתים מבלי התראה מוקדמת, וניבל פיו. אין המדובר בהעדר נימוסים בסיסיים או בשימוש בשפת רחוב, אלא בהתנהגות שנועדה להפחיד הלווים ולקדם הגעת הכספים לידי המשיב. כידוע, איום אינו חייב להיות מפורש, ועל כן התנהגות מכל סוג שנועדה לטעת אימה ופחד יכולה לעלות כדי איום, הכול בהתאם להקשר הכולל של הדברים (ע"פ 5498/10 פלוני נ' מדינת ישראל (6.4.2011)). המשיב, כך התקשר ללווים ביום בו היתה אמורה הריבית להשתלם, פעמים רבות, וכשנתגלו קשיים, דרש להגיע לבתייהם או לעבודתם, באופן מידי. בזאת, בליווי סגנונו הבוטה והרמת הקול, יש משום התנהגות העולה כדי איום והטלת פחד.

26. בפסיקה, נקבעו מספר מבחנים לאפיון קו הגבול שבין איומים לבין אמירת אזהרה לגיטימית (ע"פ 6368/09 זקן נ' מדינת ישראל (12.7.2010)). על מבחן המהות עמדנו לעיל: מדובר באיומים מפורשים על פניהם ואופן הצגתם כמשתמע בשיחות, אין בו כדי ליטול מעוקצם - ההפך הוא הנכון. למשיב, המלווה, אף יכולת ברורה להשפיע על התממשות האיום ("מבחן השליטה"). על-פי "מבחן ההקשר" יש לבחון המענה לשלוש שאלות: מה נאמר (פרטנו לעיל), מי הוא האומר (המשיב) ומדוע נאמרו הדברים (קידום תשלומי הלווים לידי המשיב). אף תנאיו מתקיימים בנסיבות ענייננו.

27. עוד אציין, כי עת נדרש המשיב לשיחות אלה, כמו גם לעניינים אחרים, שתק ובחר שלא להגיב. למעשה, מעבר לציון כתובתו בחקירתו הראשונה והצהרה כללית כי את חפותו יוכיח בבית המשפט, לא ענה המשיב לשאלות שהופנו אליו במסגרת חקירותיו. לפיכך, כל הסבר שניתן כעת בנוגע לאופן התנהלותו וכוונת הצדדים באמירותיהם - הוא כבוש ומשקלו פחות.

אופן התייחסות הלווים לדברי המשיב

28. עוד נטען, כי הלווים לא חשו פחד של ממש מפניות המשיב אליהם, לרבות מהאופן בו נעשה הדבר. ראשית, חומר הראיות אינו בהכרח תומך בטענה זו, ועל כך בהמשך. שנית, ממילא - אין המדובר ביסוד מיסודותיה של העבירה בה הואשם המשיב.

29. על פי לשון סעיף 428 לחוק: "המאיים על אדם בכתב, בעל פה או בהתנהגות, בפגיעה שלא כדין בגופו או בגוף אדם אחר, בחירותם, ברכושם, בפרנסתם, בשמם הטוב או בצנעת הפרט שלהם, או מאיים על אדם לפרסם או להימנע מפרסם דבר הנוגע לו או לאדם אחר, או מטיל אימה על אדם בדרך אחרת, הכל כדי להניע את האדם לעשות מעשה או להימנע ממעשה שהוא רשאי לעשות, דינו - מאסר שבע שנים; נעשו המעשה או המחדל מפני איום או הטלת אימה כאמור או במהלכם, דינו - מאסר תשע שנים". המשיב הועמד לדין בעבירה לפי סעיף 428 רישה לחוק העונשין. בניגוד לסיפה - בניגוד ניתן להטיל עונש של תשע שנות מאסר, עבירה שהיא בסמכות בית המשפט המחוזי, בענייננו לא נדרשת הוכחה כי בשל האיום או הטלת האימה פעלו הלווים כדרישתו של המשיב.

30. הכלל הוא כי על האיום להיבחן מבעד למשקפיים אובייקטיביים - דהיינו, האם בתוכן הדברים ובנסיבות שבהן נאמרו היה כדי להטיל אימה על האדם מהישוב (עניין זקן שלעיל, פסקה 6). על אף האמור, אתיחס קצרות לעניין השפעת האיומים על הלווים. כולם, כאמור לעיל, בעלי חובות משמעותיים שלא הצליחו להסדירם במערכת הבנקאית הרגילה.

31. בא כוח המשיב ציין במיוחד פניית א.ח, שצוינה בפסקה 2 ג' לאישום הראשון, למשיב, לאחר שזה אמר כי "ישב עליו מאסר עולם", כי המשיב מטומטם וכי מדובר בסך 2,000 ₪ בלבד. האזנתי להקלטה. דברים אלה אכן נאמרו. ייתכן ונאמרו ממבוכה; ייתכן כי הושמעו כטקטיקת התגוננות ואולי, אכן, לא התרגש א.ח מאיומי הנאשם. העניין יבחן במהלך שמיעת הראיות בתיק העיקרי. בהודעתו מיום 21.5.2019, מסר א.ח כי לא פחד מהמשיב וכי איומיו של זה הם בגדר "רוח וצלצולים", ועוד טען כי מדובר בילד מטופש. עם זאת ציין א.ח כי הבין כי מטרת הדברים היתה "לעשות לחץ" וכנראה "להפחיד". עוד מסר, כי לאחר שלא שילם חובו למשיב במשך כחודש: "התחיל לצעוק" ואז שב לשלם לו, כי: "הוא עשה פוזות ליד אנשים".

32. ע.מ, הלווה באישום השני, מסר, כי הדברים גרמו ל"הרגשה לא טובה" והלחיצו אותו (ש' 159-180 להודעתו מיום 21.5.2019), ואף ציין, כי הושפל על ידי המשיב והרגיש מאוים עת החל האחרון לספור לאחור (כמתואר בפסקה 2 (ד) לאישום השני)). בנוסף, ציין כי חשש שלקוחותיו יחשפו "לריבים ומכות" וכי המשיב "לא נראה טוב בעין" (שם, סוף ג' 8). אכן, לווה זה מצייין כי הוא "פחדן" אך לדבריו, אף כי נטל הלוואות מאחרים, "בשוק האפור", "בחיים לא" איימו עליו ופנו אליו בדרך בה עשה זאת המשיב (שם, סוף ג' 13).

33. ד.ד, הלווה באישום השלישי, אכן ציין, כי "לא התרגש" מהתנהלות המשיב, דבר שאינו מתיישב לכאורה עם העובדה כי הסכים לשלם סכום גבוה יותר, על אף דחיה קצרה. עם זאת, לדבריו, אף הוא ביקש לסיים הקשר עם המשיב "בגלל טון הדיבור".

34. י.ש, הלווה באישום הרביעי, אישר בהודעתו כי עת חל עיכוב בתשלום, הפך טון דיבורו של המשיב גבוה ומאיים יותר (ש' 55 להודעתו מיום 22.5.2019), וציין את פחדיו מהמשיב. תחקורו של עד זה תועד במזכר המסומן 112, ובמסגרתו נמסר כי נתקבלו "טלפונים אינסופיים" ביום בו אמור היה לשלם למשיב את הכסף, ועיכוב בתשלום הוביל לדרישת סכומים נוספים.

35. מהאמור לעיל, אכן עולה כי לא כל הלווים שיתפו פעולה באופן מלא בחקירותיהם וחלקם לא ציינו כי חשו פחד יוצא דופן מהמשיב. נזכיר, כי הפסיקה הכירה בכך שבעבירת הסחיטה באיומים קיים "קושי אינהרנטי של קורבן עבירה זו להתלונן, נוכח מערכת הכוחות שנוצרת בינו לבין הנאשם ו"קשר השתיקה" המאפיין אותה" (ע"פ 3856/13 גוני נ' מדינת ישראל (3.2.2014)). מגרסת כולם עולה, כמכנה משותף, לכל הפחות, אי נעימות כתוצאה מהתנהלותו מולם.

36. עוד אציין, כי איני סבורה כי יש לתת משקל של ממש לטענה לפיה עצם העובדה כי אחד הלווים נטל הלוואה חוזרת מהמשיב משקפת העדרם של איומים. מדובר באנשים השקועים עד-צואר בחובות משמעותיים. ההסדר שהציע להם המשיב אינו, בלשון המעטה, משתלם עד מאוד, ועצם הבחירה להתקשר עימו בהסכם זה מעידה כשלעצמה על מצוקתם של הלווים ועל העדר אפשרות בחירה של ממש.

37. כך או כך, כפי שצינתי לעיל, המבחן לשאלה האם מדובר באיומים כמשמעותם בחוק הוא מבחן אובייקטיבי, ובנסיבות העניין, אדם מן הישוב, שלכתחילה נאלץ ללוות כספים מן המשיב בתנאים דרקוניים, עקב מצוקה ובעל כורחו, היה חש מאויים עת היתה מופנית אליו התנהלות דומה לזו בה נקט המשיב.

עיתוי המעצר

38. נטען כי מעצרו של המשיב היה במאי 2019, בעוד האירועים המיוחסים לו התרחשו לפני פרק זמן של מספר חודשים. יש לציין כי האישום הרביעי עניינו עבירות בסוף מאי 2019. עיתוי מעצר המשיב יתכן ונעוץ בשיקולי חקירה. כך או אחרת, אין בדבר על מנת להשפיע על עוצמת הראיות ואף לא להקהות מעוצמת מסוכנות המשיב, ובפרט בהתחשב בעובדה שמעשיו נפרשו על פני מספר חודשים.

39. **סיכום חלק זה:** נמצאו ראיות לכאורה לכל המיוחס למשיב, מבלי קושי או כרסום, וזאת בנוגע לכל האישומים המיוחסים לו, לרבות שלושת האישומים הראשונים.

עילות המעצר

40. למשיב יוחסו ארבעה אישומים שענינם סחיטה באיומים. נקבע, כי עבירות אלו "מתאפיינות במסוכנות אינהרנטית ובחשש מפני שיבוש הליכי משפט ולכן קיים קושי לאיין את הסיכון הגלום בהן אלא מאחורי סורג ובריח" (בש"פ 4141/17 יחזקאל נ' מדינת ישראל (11.6.2017), פסקה 19). כך, שבעניינו של המשיב מתקיימות הן עילות המסוכנות, הן העילה הנוגעת לשיבוש מהלכי משפט ולהשפעה על עדים.

עילת המסוכנות

41. במסגרת טיעונו התייחס בא כוח המשיב לעובדה כי קיימים תיקים חמורים יותר. יתכן; כפי שישנם בנמצא תיקים בדרגת חומרה פחותה. כידוע, מסוכנות נבחנת, הן ביחס למעשה, לגבי שאלת הן לגבי נתוני העושה (בש"פ 6700/04 **מדינת ישראל נ' גרה** (19.7.2004)). קביעתי היא כי מדובר במסוכנות בדרגה גבוהה, משני היבטים אלה, קל וחומר בהשתלבותם זה בזה.

42. אשר לנתוני המעשה, או המעשים - שכן למשיב מיוחסים חמישה אישומים. מדובר בארבע עבירות סחיטה באיומים, שבוצעו על רקע הלוואות "בריבית קצוצה", כלפי ארבעה אנשים, ובמשך תקופה. אין המדובר בעניין נקודתי, אלא בהתנהלות ממושכת כלפי כל אחד מהלווים. האיומים כוללים פגיעה בגוף הלווים, לרבות רמיזות ברורות למוות ("מאסר עולם" (האישום הראשון)); "בדיוק שתי דקות ושיהיה גבר שלא יבוא תוך שתי דקות או שאתה תהיה גבר שלא יהיה פה תוך שתי דקות" (האישום הרביעי)). האיומים הופנו - באישום הראשון - אף למקורבו של הלווה.

43. עיון בחומר החקירה מעלה כי למשיב "קו הלוואות" וזהו עיסוקו שבשגרה (ראו גרסת שי דבוש, שנעצר יחד עם המשיב (עד תביעה מס' 16), בעניין זה). על "אופיו הקשה של השוק האפור" כבר נכתב רבות (רע"א 2132/09 **אריה נ' בס** (8.7.2009)). עצם מעורבותו העמוקה של המשיב בעולם זה, מצביעה אף היא על דפוסי התנהגות בלתי-נורמטיביים, כאשר במקרים המיוחסים לו בכתב האישום אף נחצו לכאורה גבולות פליילים של ממש.

44. עדויות הלווים אינן מופרזות, ואף התרשמתי כי לכאורה המעיטו בתיאוריהם מאופן התנהלות המשיב כלפיהם. על אף האמור, עולה מתיק החקירה משטר אימה, בו הופנו אליהם קללות וצעקות מקום בו התעכבו בהעברת התשלום, דרישות להתייצב מיידית לפני המשיב, או אמירות מטעמו על הגעה מיידית למקום מגוריהם או עבודתם של הלווים. כן עולה "הענשתם" של הלווים בצורת קנסות, שהוספו על מערכת תשלומים מוקשה ממילא.

45. האישום החמישי עניינו עבירת איומים. אישום זה מלמד כי המשיב מתנהל באופן דומה גם בהיבטי חייו האחרים, וזאת בשל עניין של מה בכך. אי כניסתו למועדון נתפסת על ידי המשיב כפגיעה בכבודו וכתוצאה מכך, הוא אינו בוחל בהשמעת איומים לפיהם "יהיו פה דקירות אחושרמוטה" (כלשונו) כלפי היחצ"ן ובפניה כפולה לאחיו של זה, המכילה אף היא איומים בשפה גסה, לרבות אזכורה של "בעיה בת זונה" שתוצר לשני האחים והבטחה כי "מישהו ישלם על הבושות האלו... לא בכסף".

46. אשר לנסיבותיו האישיות של המשיב, זה, על אף גילו הצעיר - למשיב, יליד 1995, מלאו רק בחודש זה 24 שנה - עבר פלילי הכולל ארבע הרשעות, ובין היתר ריצה עונש מאסר בן 10 חודשים בגין עבירות תקיפה הגורמת חבלה של ממש. המשיב אף הורשע, בהיותו קטין, בעבירת חבלה כשהעברין מזוין ובהתנהגות פרועה במקום ציבורי. למשיב רישום פלילי תעבורתי ענף ובין היתר הורשע במסגרתו בעבירה של נהיגה תחת סמים משכרים או משקאות משכרים בניגוד לתקנה 26(2) לתקנות התעבורה.

47. אכן, האירועים מושא כתב האישום לא הגיעו לכלל אלימות פיזית אלא נעצרו באלימות מילולית "בלבד". בין אם מדובר בבחירה מושכלת, בין אם לא היה צורך לעבור בעניינו "לשלב הבא", אף קו גבול זה נחצה בעבר על ידי המשיב, ולא פעם אחת. הוגשו לעיוני כתיב האישום בת"פ 4529-11-15 ובת"פ 29887-09-14 בבית משפט השלום בתל-אביב. בגין שני תיקים אלה ריצה המשיב עונש של עשרה חודשים, לאחר שבתיק הראשון מבין השניים הופקע עונש של שישה חודשי מאסר בעבודות שירות שהוטל על המשיב קודם לכן. על פי עובדות כתב האישום בהן הודה המשיב במסגרת ת"פ 29887-09-14 הכה המשיב, יחד עם אחרים, את המתלונן, עקב סכסוך שהתרחש בין המתלונן למכר המשיב. המשיב הכה המתלונן באפו, גרם לו לדימום, ולאחר שעזב את המקום, שב אליו וקרא לעבר המתלונן וחבריו: "תלמדו אותו לשמור על הפה שלו אני שברתי לך את האף". יש לציין כי לאחר מכן תקף המתלונן את המשיב. על פי העובדות בהן הודה המשיב בקשר לת"פ 4529-11-15, תקף המשיב, שצרך עובר לאירוע אלכוהול, את המתלונן, וללא סיבה שלף חפץ חד ושרט את המתלונן בישבנו. עוד מציין כתב האישום, כי לאחר שהמתלונן שאל לפשר מעשי המשיב - שרט אותו פעם נוספת בירכו. בנוסף, יוחסה למשיב בקשה למתלונן שלא יפנה למשטרה.

48. עיון בגליון המרשם הפלילי מעלה כי המעשים מושא כתב האישום כאן בוצעו כאשר כנגד המשיב תלוי ועומד כתב אישום שהוגש בחודש ינואר 2018 ועניינו החזקת סכין ואגרופן שלא כדין (ת"פ 27425-01-2018). בתיק זה הוצאו שני צווי הבאה, לאחר שהמשיב לא התייצב לדיונים בעניינו.

49. אף כי הרשעתו האחרונה היא מחודש נובמבר 2015, בהינתן כי המשיב ריצה עונש מאסר, כי כעת תלוי ועומד כנגדו תיק בגין עבירה שביצע בסוף שנת 2016, וכי האירועים מושא כתב האישום ענינם עבירות שבוצעו ברובן בתחילת השנה, והסתיימו במאי ש"ז, ניתן לקבוע קיומו של רצף עברייני - חקירתי ובבית המשפט - במהלך השנים האחרונות. טעמים של הליכים פליליים, לרבות מאסר - לא הרתיעו המשיב מביצוע עבירות נוספות. המשיב אף אימץ, לכאורה, אורח חיים בלתי-נורמטיבי, המשתקף בעיסוקו, ומנכונותו לקדם השבת הכספים אליו על ידי שמות מוכרים לכל כמעורבים בעולם הפשע (ראו עניין דרור אלפרון).

50. מהאישום האחרון עולה כי המשיב מודע, או לפחות חושד, בקיומה על עמדת האזנת סתר המנטרת שיחותיו, ואף על פי כן אין הדבר מרתיעו מביצוע לכאורה של עבירה פלילית ("כל ימ"ר... ישמעו").

51. המשיב שמר על זכות השתיקה בחקירותיו. לדברים השלכה לא רק על עוצמת הראיות שכנגדו, אלא אף חיזוק לעילת המסוכנות (בש"פ 748/10 איסקוב נ' מדינת ישראל (18.2.2010), פסקה 9).

52. המסכת הראייתית המבססת לכאורה את ארבעת האישומים הראשונים, מלמדת בבירור על התנהלות שיטתית, המשתלבת בעיסוקו הבעייתי ממילא של המשיב, ועל כך שבענינו המטרה מקדשת גם אמצעים פסולים ופליליים להשגתה; צירופו של האישום החמישי מלמד, כאמור על כך, שהתנהלות מעין זו אינה רק אגב עיסוקו; בחינת כל אלה על רקע עברו הפלילי של המשיב, מלמדת על קיומה של מסוכנות מובהקת, בעצמה גבוהה.

עילת השיבוש

53. כנגד המשיב קמה אף עילת מעצר הנוגעת לחשש משיבוש מהלכי משפט. זו נגזרת, כאמור לעיל מטיב העבירות המיוחסות לו, מהתנהלות הלוויים ומדברי חלקם במשטרה, כמפורט לעיל, המצביעים על חששם מהמשיב. אחד מהם אף ציין כי הוא מקווה שנוכחותו בתחנת המשטרה לא תרע לו וכי המשיב: "לא ימצא את הדרך לפגוע בו" (סוף ג' 3 להודעת י.ש). לא למיותר לציין, כי בכל הנוגע לת"פ 4529-11-15 הורשע המשיב אף בכתב האישום המציין כי פנה המשיב למתלונן אותו פצע בבקשה שלא לפנות למשטרה, עניין המתכתב אף הוא עם האפשרות "להשפעה על עדים". ניתן אפוא לקבוע אף קיומה של עילת מעצר זו, הנובעת לא רק מהחשש המובנה, הכללי, אלא מעוגנת היטב בנסיבות המקרה דנן.

חלופת המעצר

54. הסיגור הגיש פסיקה לשם תמיכה בטענתו בדבר שחרור המשיב, אף טרם קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו. עינתי בה ולא מצאתי כי היא תואמת לנסיבות התיק שלפני. בעניין עמ"ת 70128-11-16 (ת"א) **מדינת ישראל נ' לוי** (30.11.2016) מדובר באנשים נטולי עבר פלילי, רלבנטי, או בכלל, המנהלים אורח חיים נורמטיבי וסובלים מבעיות רפואיות. בעניין מ"ת 46952-10-17 **מדינת ישראל נ' זעפרני** ואח' (2.11.2017) מדובר היה באירוע בודד ונקודתי, סחיטת גבר נשוי על רקע מיני, כאשר אחת מהמעורבות היתה נטולת עבר פלילי. אף המקרה שהוזכר במהלך הדיון, בו נשלחו המעורבים לבחינת שירות המבחן, במסגרתו ייצג ב"כ המשיב אחד מהמשיבים, וטרם הסתיים, עניינו אירוע מובחן של נסיון השבת כספים לחוב נטען (מ"ת 11679-04-19 (ת"א) **מדינת ישראל נ' ראובן**), ולא מספר עבירות סחיטה שבוצעו על רקע פעילות "עסקית" של הלוואה בריבית חודשית מופקעת.

55. על בית המשפט, תמיד, להידרש לשאלה האם ניתן להשיג את מטרת המעצר "בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור שפגיעתם בחירותו של הנאשם פחותה" (סעיף 21(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים, תשנ"ו-1996). אלא שבחינת חלופת המעצר תעשה בשני שלבים. תחילה יש לבדוק האם מתקיימת חלופת מעצר העשויה, ברמה העקרונית, ליתן מענה הולם למסוכנותו של המשיב ומאיינת החשש להשפעה על עדים ולשיבוש מהלכי משפט. אם התשובה לכך היא שלילית, מסתיים הדיון בנושא חלופת המעצר. רק כאשר שמתקבלת תשובה חיובית

לשאלה שלעיל, יש לפנות ולבחון התאמתן של חלופות מעצר קונקרטיות העשויות ליתן מענה הולם לעילות המעצר המתקיימות בעניינו של נאשם מסוים, על נסיבותיו (בש"פ 7829/16 דעדוש נ' מדינת ישראל (31.10.2016)).

56. איני סבורה כי ניתן לתת אמון במשיב כי לא יסכן שלום הציבור בכלל או הלוויים בפרט ככל שלא ימצא תחת מעצר של ממש. גם השמתו במעצר תחת פיקוח אלקטרוני אינה מהווה פתרון הולם למסוכנות הנשקפת ממנו. אני ערה לגילו הצעיר של המשיב, אך זה לא מנע ממנו לתפעל מערכת הלוואות בריבית מופקעת ולגבות חובותיו, בדרך המתוארת בכתב האישום, לרבות מאנשים מבוגרים ממנו משמעותית.

57. עיון בגליון הרישום הפלילי של המשיב מצביע על כך שניהול הליכים פלייליים ועונשים שנגזרו עליו לא הרתיעו אותו מלבצע לכאורה העבירות מושא התיק בכותרת. כך היה גם כאשר ננקטה ענישה בעלת מימד שיקומי; גם כאשר הושת עליו עונש מאסר מאחורי סורג ובריא.

58. המשיב לא צלח השלב בראשון "במבחן הדו שלבי" המוזכר לעיל. ככלל, בעבירת סחיטה באיומים חלופה לא תסכון. הרחקתו הפיזית ממקום מגוריהם של המתלוננים אין בה די בכדי למנוע ממנו להמשיך ולהטיל מורא על האחרונים, שכן ממילא העבירות בוצעו באמצעות הטלפון. עבירה של סחיטה באיומים נמנית על סוג העבירות שאדם יכול להמשיך ולבצע אותן גם כשהוא ספון בתוך ביתו וממילא, מדובר בעבירות המקימות, אינהרנטית, עילת מעצר שעניינה שיבוש.

59. לפיכך, איני מוצאת לנכון לבחון חלופת מעצר באמצעות שירות המבחן (ראו, בהתאמות הנדרשות: בש"פ 5783/13 יונייב נ' מדינת ישראל (29.8.2013)). נוכח כל האמור, ובנסיבותיו האישיות של המשיב, אין בחלופת מעצר קונקרטית על מנת להפיג מסוכנותו ולמנוע פגיעה בהליך השיפוטי.

סוף דבר

60. אני מורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים.

61. יש לזמן המשיב לדיונים בעניינו - בתיק זה ובתיק 27425-01-2018 - באמצעות שב"ס.

זכות ערר כדין.

ניתנה היום, כ"א סיוון תשע"ט, 24 יוני 2019, בהעדר הצדדים.